

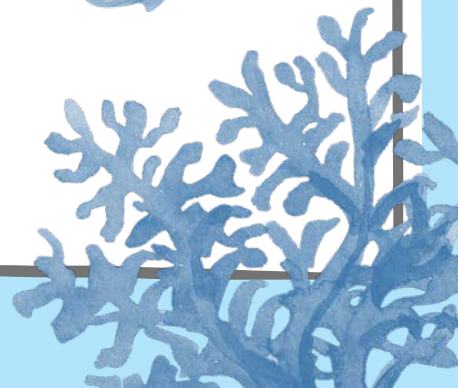
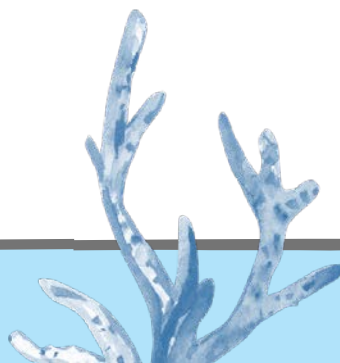
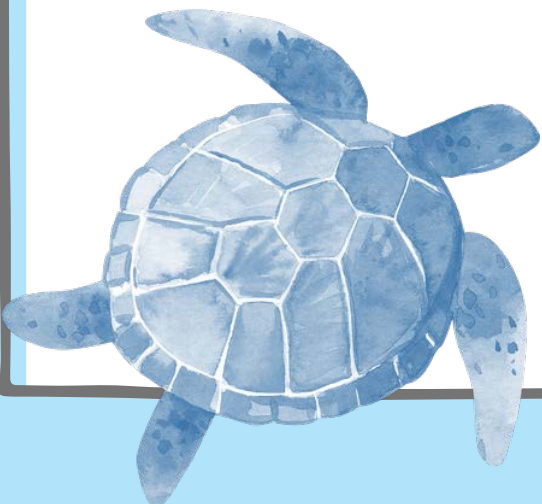
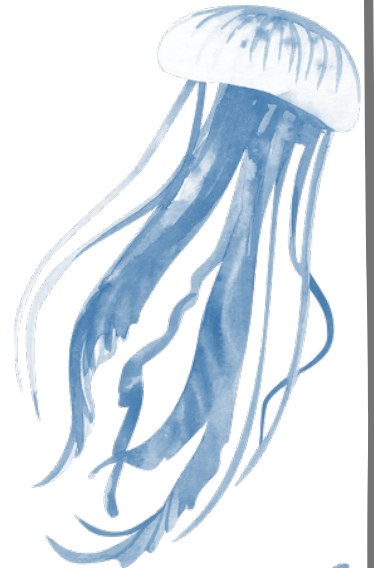
รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี
งบประมาณจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประจำปีงบประมาณ 2566

ดำเนินงานโดย

สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 4
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ชายฝั่งทะเลนับเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ แนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล ระบบนิเวศชายฝั่งทะเล ป่าชายเลน ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย หลบภัย เพาะพันธุ์ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำนานาชนิด มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ เป็นแหล่งประกอบอาชีพ และที่มาของรายได้ แหล่งจับสัตว์น้ำ แหล่งอาหารที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะประชาชนที่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ ในพื้นที่ในปัจจุบัน การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต้องมุ่งเน้นให้ภาคประชาชนและภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและร่วมจัดกิจกรรมมากขึ้นเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดและบนฐานความยั่งยืน

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ : สืบเนื่องจากสภาพประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพิ่มมากขึ้นเกิดการผลิตรายการธรรมชาติ เช่น การจับสัตว์น้ำเกินอัตราการผลิตรายการธรรมชาติ ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำประเภททำลายล้าง การจับจองพื้นที่ทะเลเป็นคอกหอย ส่งผลกระทบชุมชนชายฝั่ง รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องและขาดจิตสำนึก ซึ่งส่งผลให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศเสื่อมโทรมลง จึงมีแนวคิดที่จะสร้างอาสาสมัครที่มีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานได้น้ำได้ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังให้อาสาสมัครเหล่านี้ได้เล็งเห็นทรัพยากรทางทะเลที่สวยงามด้วย

การแก้ไขปัญหาในพื้นที่รูปแบบภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนประมงพื้นบ้าน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นฐานทรัพยากรสัตว์น้ำใกล้ฝั่งให้กับตนเอง เป็นเครื่องหล่อ และเป็นการช่วยประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง ไม่ต้องนำเรือประมงออกไปทำการประมงในระยะที่ไกลออกไป ลักษณะของการสร้างบ้านปลาปัจจุบันจะใช้วัสดุซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล เช่น ไม้ไผ่ ท่อซีเมนต์ ซึ่งสามารถดึงดูดสัตว์น้ำให้เข้ามาอยู่อาศัยได้อย่างรวดเร็วผสมผสานกับการจัดหาสัตว์น้ำบางชนิดที่ชุมชนต้องการมาปล่อยเพิ่มเติมในพื้นที่ และการจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดความสมบูรณ์ของทรัพยากรและเป็นการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีกิจกรรมระหว่างดำเนินงานและเป็นการสร้างงานเพื่อใช้ในการปลูกตามแนวเขตหรือพื้นที่ที่มีความต้องการปลูกป่าชายเลน เพื่อคืนความสมบูรณ์ของ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อป้องกันดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนจากแมงกะพรุนพิษ
๒. เพื่อเร่งรัดการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีการปักไม้ไผ่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนและท้องถิ่น

กิจกรรมหลัก ๑. งานป้องกันแมงกะพรุนพิษ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)

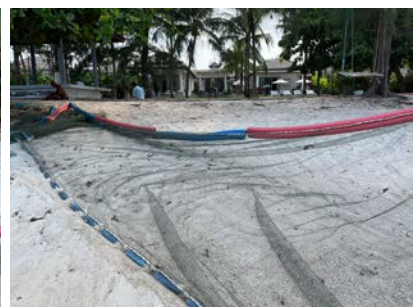
จำนวนเงินงบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) พื้นที่ดำเนินการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอเกาะสมุย จำนวน ๒ พื้นที่ ระยะเวลาทั้งสิ้น ๖๐๐ เมตร ได้แก่พื้นที่ ตำบลแม่น้ำอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. ขั้นตอนเตรียมการและการสำรวจคัดเลือกพื้นที่ ตรวจสอบพื้นที่ที่พบแมงกะพรุนพิษเพื่อติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ และวางตาข่ายกันแมงกะพรุนพิษ
๒. ขั้นตอนปฏิบัติงาน
 - ๒.๑ การดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ กับผู้รับจ้างจัดทำตาข่าย/สถาบันการศึกษา/บริษัทที่ปรึกษา และราษฎร/ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย
 - ๒.๒ ดำเนินการติดตั้งวางตาข่ายกันแมงกะพรุนพิษ
 - ๒.๓ ติดตามตรวจสอบและบำรุงรักษาตาข่าย

ภาพถ่าย การดำเนินการเตรียมวัสดุอุปกรณ์

ภาพถ่าย การดำเนินการจัดเตรียมตาข่ายและจัดวางตาข่ายผืนพื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมหลัก ๒. แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (ดำเนินการแล้วเสร็จ) จำนวนเงินงบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านบาทถ้วน) พื้นที่ดำเนินการในจังหวัด สุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ ระยะรวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ เมตร

๑. ขั้นตอนเตรียมการและการสำรวจคัดเลือกพื้นที่

๑.๑ จัดเตรียมแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมที่มีความละเอียดมากพอจะเห็นพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะชายฝั่งอย่างชัดเจน โดยใช้ภาพถ่ายดาวเทียมปีล่าสุด

๑.๒ ตรวจสอบพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะชายฝั่งในภาคสนามโดยตรวจสอบพื้นที่เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงสภาพว่ามีความแตกต่างจากแผนที่ที่เตรียมไว้อย่างไรและทำการบันทึกภาพถ่ายไว้ในขณะที่สำรวจและจับค่าพิกัดในจุดที่กำหนดในแผนที่และในพื้นที่จริงตลอดจนการวัดความลึกลักษณะของดินเลนความสูงของระดับน้ำทะเลเพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่

๑.๓ การประเมินผลจากการสำรวจพื้นที่และแผนที่นำมาประมวลเพื่อวางแผนการกำหนดเส้นแนวปักไม้ไผ่และจำนวนชั้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการปักไม้ไผ่โดยจากการศึกษาระยะที่เหมาะสมในการปักไม้ไผ่ไม่ควรห่างจากชายฝั่งเกิน ๕๐ เมตร และมีระยะห่างของแต่ละชั้นไม่เกิน ๕๐ เมตร

๒. ขั้นตอนปฏิบัติงาน การดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ กับผู้รับจ้าง/สถาบันการศึกษา/บริษัทที่ปรึกษา และราษฎร/ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย

๒.๑ ขั้นตอนการสำรวจและวางแผนงาน ประชุมชี้แจงโครงการต่อชุมชนและให้ชุมชนมีการร่วมสำรวจสภาพพื้นที่และการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของพื้นที่ที่จะดำเนินการ

๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานปักไม้ไผ่

๒.๒.๑ จัดการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบถึงวิธีการดำเนินงานและตั้งผู้แทนชุมชน จำนวน ๓-๕ คน เพื่อร่วมติดตามการทำงานของบริษัทผู้รับจ้างร่วมกับเจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการ

๒.๒.๒ การเปิดจุดเริ่มงานและแนวปักไม้ไผ่ในพื้นที่จริงเจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้แทนชุมชนและผู้รับจ้างร่วมกันสำรวจและกำหนดจุดเปิดงาน ถ้าหากมีความจำเป็นทำทางผ่านเข้าออกแนวไม้ไผ่จากชายฝั่งต้องขอความเห็นจากชุมชนและกำหนดจุดสร้างทางเข้าออกตามแบบที่กำหนด

๒.๒.๓ ดำเนินการต้องจ้างลูกจ้างทำงานจากชาวบ้านในพื้นที่ก่อนยกเว้นชาวบ้านไม่ต้องการจึงจะรับบุคคลภายนอกชุมชน ทั้งนี้โดยใช้ระเบียบของทางบริษัท

๒.๒.๔ ผู้แทนชุมชนจะมีหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบขนาดชนิดและอายุของไม้ไผ่ที่ใช้ในการปักก่อนการนำไปปักหากไม้ไผ่ไม่ตรงตามที่กำหนดสามารถคัดเลือกออกและไม่นำมาใช้

๒.๒.๕ ผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำการตรวจสอบความถูกต้องของผลงานในทุก ๆ งวดงานจนสิ้นสุดโครงการ

๒.๒.๖ การบำรุงรักษาหลังการก่อสร้างและประกันความเสียหาย ๑ ปี อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับจ้าง

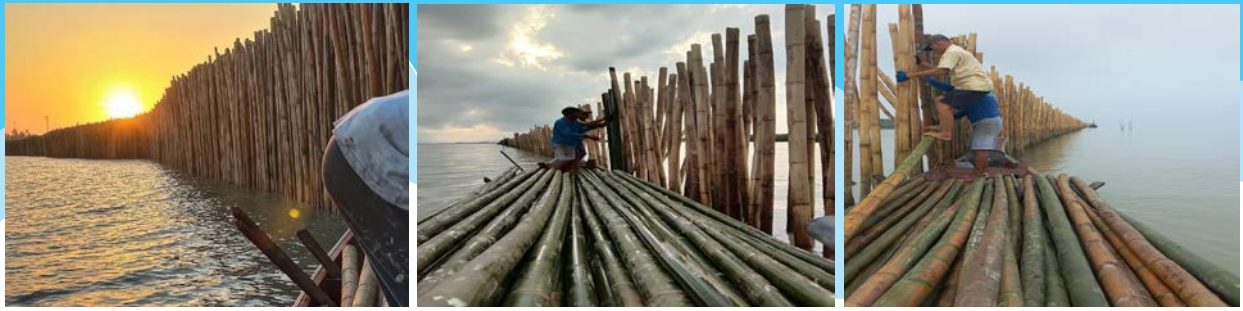
๒.๒.๗ การติดตามและประเมินผลการปักไม้ไผ่ทางด้านกายภาพและทางด้านชีวภาพและการติดตามทัศนคติความพึงพอใจของประชาชน

๓. การสำรวจประสิทธิภาพของไม้ไผ่ชะลอกคลื่น

๓.๑ สำรวจประสิทธิภาพของไม้ไผ่ชะลอกคลื่นที่สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการมาแล้ว

๓.๒ สำรวจทางด้านกายภาพและชีวภาพและถ่ายภาพประกอบเพื่อรายงานผล

ภาพถ่ายการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นพื้นที่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ ระยะรวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ เมตร